

EHEAROME2020

Հոռմ
Նախարարական
հաղորդում

Հ Ա Վ Ե Լ Վ Ա Ծ Ի Ի

EUROPEAN
Higher Education Area

bologna
process

ITALIAN **BFUG** SECRETARIAT
2018-2020

Edited within the Erasmus+ project “[IN-GLOBAL Enhancing Knowledge of the EHEA and Global Dialogue](#)” in 2023.

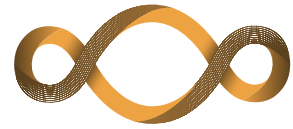
The original version of the Rome Communiqué and its annexes are available on the website of the European Higher Education Area:

<https://ehea.info/page-ministerial-conference-rome-2020>

**Co-funded by
the European Union**

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

EHEAROME2020

Առաջարկություններ Ազգային Իշխանություններին՝ Եվրոպական Բարձրագույն Կրթության Տարածում (ԵԲԿՏ) Բարձրագույն Կրթության Ուղորդում Ուսումնառությունը Եւ Դասավանդումը Բարելավելու Վերաբերյալ

Պատրաստված է Բուլոնիայի գործընթացի հետախույզ խմբի «Ուսումնառություն և դասավանդում» 2-րդ խորհրդատվական խմբի կողմից

2018 թվականի Փարիզի նախարարական հաղորդման մեջ նախարարները հայտարարել են «նորարարական ուսումնառության և դասավանդման գործելակերպերի՝ որպես ԵԲԿՏ-ի եւս մեկ տարբերակիչ հատկանիշի շուրջ համագործակցությունը» ընդլայնելու մասին:

Այդ նպատակով նախարարներին և ազգային իշխանություններին ներկայացվում են եվրոպական բարձրագույն կրթության համակարգերի շրջանակում և դրանց միջև համագործակցությունն ու գործընկերությունն ընդլայնելու համար գործողությունների վերաբերյալ սույն առաջարկությունները:

Առաջարկությունների շրջանակներում լիարժեք հարգվում են ԵԲԿՏ-ի այն հիմնարար արժեքները, որոնք վերջերս արտահայտվել են 2018 թվականի մայիսի 24-25-ի Փարիզի հաղորդման մեջ՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«Ակադեմիական ազատությունն ու ազնվությունը, ինստիտուցիոնալ ինքնավարությունը, սովորողների և անձնակազմի մասնակցությունը բարձրագույն կրթության կառավարմանը և բարձրագույն կրթության համար հանրային պատասխանատվությունը և վերջինիս հանրային պատասխանատվությունը ձեռավորում են ԵԲԿՏ-ի ողնաշարը»:

Քուլիվ-19-ով սլոյանավորված՝ առողջապահական ոլորտի ճգնաժամի համատեխստն ավելի է ընդգծում հմբի առաջարկությունների կարևորությունը մի քանի առումներով: Հատկապես կարևոր են մանկավարժական նորարարության անհրաժեշտության և առցանց կրթության և բաց կրթական ռեսուրսների հետագա զարգացման վերաբերյալ առաջարկությունները, ինչպես նաև կրթական հետազոտությունների և դասավանդման միջև կապի ամրապնդման վերաբերյալ առաջարկությունները:

Ստորև ամփոփված առաջարկությունները կառուցված են ուսանողակներուն ուսումնառության անհրաժեշտության, դասավանդման բարելավման և բարձր շահագրգիռ կողմերի ներգրավմամբ ազգային և միջազգային երկխոսության համապարփակ կարևորության շուրջ: Այս երեք բեմաները փոխկապակցված և հավասարապես կարևոր են:

Առաջարկություններով նաև ընդգծվում են Բուլոնիայի գործընթացի գործիչների, հատկապես՝ Կրեդիտների կուսակման և փոխանցման եվրոպական համակարգի (ԿՎՓԵՇ) ամրապնդման խիստ կարևոր նշանակությունը՝ ձեռք բերված ուսումնառության արդյունքները և դրանց հետ կապված ծանրաբեռնվածությունը, ինչպես նաև Բուլոնիայի գործընթացի մյուս առանցքային հանձնառությունները նշելու համար: Բարձրագույն կրթության համար պատասխանատու պետական մարմինները պարտավոր են՝

1. ուսանողակներուն ուսումնառությունն իրականություն դարձնել հետևյալի միջոցով.

աջակցել բարձրագույն ուսումնական հաստատություններին նորարարության և ուսումնառության ու դասավանդման բարելավման վերաբերյալ կառուցվածքային երկխոսության սկսելուն կամ իրականացնելուն ուղղված իրենց ջանքերում՝ ներգրավելով ուսանողների, ուսուցիչների, ինչպես նաև համապատասխան արտաքին շահագրգիռ կողմերի: Խնդիրները, որոնց անդրադարձ է արվում, պետք է ներառեն ուսումնական պլանի մշակումը, ուսումնառության արդյունքները, գնահատումը և որակի ապահովումը՝ պատշաճ կերպով հաշիվ առնելով հասարակության ներկա և ապագա մարտահրավերներին դիմակայելու համար անհրաժեշտ հմտությունները:

կարգապահական դառնրթացների շրջանակներում խթանել «փափուկ հմտությունների» և 21-րդ դարի կրթված քաղաքացու համար անհրաժեշտ հմտությունների զարգացումը՝ բարձր աշխարհի մարտահրավերները հասկանալու և այլոց և շրջակա միջավայրը հարգելու համար:

ուսումնասիրել որակյալ ուսումնառության և դասավանդման խթանման աջակցելու համար լավագույն գործելակերպերի միջոցառմանային փոխանակումը խթանելու ուղիները՝ շեշտը դնելով ակտիվ մեթոդների վրա:

ստեղծել աջակցող միջավայր ինչպես ֆինանսավորման, այնպես էլ կանոնակարգման առումով, որը բարձրագույն ուսումնական հաստատություններին հնարավորություն է ընձեռում համապատասխանեցնել կրթության ապահովումը տարբեր տեսակի սովորողների (ցկյան սովորողներ, ոչ լրիվ ծանրաբեռնվածությամբ սովորողներ, ցածր ներկայացվածություն ունեցող և անապահով խմբերից սովորողներ) կարիքներին և կառուցել հավասարության ու ներառականության մեակույր: Այն ընդգրկում

է ինստիտուցիոնալ և ազգային մակարդակներում և ամբողջ ԵԲԿՏ-ում ուսումնառության ոլորտների (այդ թվում՝ միկրո հավատարմագրերի) ստեղծումը, ինչպես նաև դա անելու համար թվային տեխնոլոգիաների կողմից առաջարկվող հնարավորությունների ուսումնասիրությունը:

Խթանել և աջակցել ազգային և ինստիտուցիոնալ ազգամայրությունների և մտեցումների մեակումը և իրականացումը, ինչպես նաև Բաց կրթության մտեցումներին և Բաց կրթական ռեսուրսների օգտագործումը:

Խթանել ուսանողների՝ համալսարանների միջև նախապես սահմանված պայմանավորվածություններից դուրս շարժունակ լինելը:

2. Խթանել դասավանդման շարունակական բարելավումը հետևյալի միջոցով:

նպաստել կրթական թիմերի ստեղծմանը, որոնք ներառում են ինչպես գիտնականներ, այնպես էլ անձնակազմ, որը պատասխանատու է նրանց առաջնության իրականացման հարցում վերջիններիս օգնելու կամ վերապատասխանելու համար (ինստիտուցիոնալ և (կամ) միջինստիտուցիոնալ խմբեր):

աջակցել բարձրագույն ուսումնական հաստատություններին ուսուցիչների շարունակական մասնագիտական զարգացման (ՇՄԶ) և լավագույն գործելակերպերի (միջսահմանային) փոխանակման հարցում: Միջինստիտուցիոնալ անձնակազմի զարգացման ուղղված միջոցառումները և համագործակցային ազգային կառույցների ստեղծումը կարող են դիտարկվել որպես ՇՄԶ-ն ընդլայնելու ուղիներ:

աջակցել բարձրագույն ուսումնական հաստատություններին ինստիտուցիոնալ և ազգային մակարդակներում կայուն և օժանդակող միջավայր ստեղծելու հարցում՝ որակյալ դասավանդման և ուսումնառության վերափոխման, հատկապես՝ թվային վերափոխման համար: Այդպիսի միջավայրը պետք է ստեղծվի դասավանդման համար պատասխանատու անձնակազմի հետ համագործակցությամբ և ներառի արժանապատիվ աշխատանքային պայմանների և կառավարելի դասավանդման ծանրաբեռնվածության, ինչպես նաև պաշտոնավարման գրավիչ հնարավորությունների շրջանակ:

բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների (որոնք ակնկալվում է, որ ներառում են դասավանդման համար պատասխանատու բոլոր անձանց) հետ համագործակցությամբ ապահովել կառուցվածքային միջոցառումներ՝ դասավանդման և հետազոտության նկատմամբ հարգամբի հավասարությունն ապահովելու համար: Անհրաժեշտության դեպքում ակադեմիական կարիերայի սխեմաները պետք է վերանայվեն՝ ակադեմիական կարիերայում դասավանդման ավելի լավ ճանաչում ապահովելու համար:

բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների հետ համագործակցությամբ ուսումնասիրել դասավանդման նոր և նորարարական մեթոդները խթանելու ուղիները՝ շեշտը դնելով, ի թիվս այլ նորարարական մտեցումների, միջուկային և բազմադարձային մտեցումների վրա, հետազոտության վրա հիմնված ուսումնառության և դասավանդման, ուսումնառության վերլուծության և բաց կրթության պատճան օգտագործման վրա:

3. Ամրապնդել բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների և համակարգերի՝ ուսումնառությունը և դասավանդումը բարելավելու կարողությունները հետևյալի միջոցով:

ներառել ուսումնառության և դասավանդման բարելավումը բարձրագույն կրթության ազգային ազգամայրություններում և մտեցումներում: Այդպիսի ազգամայրությունների և մտեցումների մեակումն ու իրականացումը պետք է հիմք ծառայեն բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների և ուսումնասող ու դասավանդող համայնքի այլ շահագրգիռ կողմերի հետ կառուցվածքային և շարունակական երկխոսության համար:

աջակցել ուսումնառության և դասավանդման ազգամայրական զարգացմանն ու նորարարական կարողություններին ինչպես ազգային, այնպես էլ ինստիտուցիոնալ մակարդակներում՝ էմպիրիկ կրթական հետազոտությունների, ծրագրերի և փորձնական ծրագրերի, ինչպես նաև կրթության վերաբերյալ տվյալների հավաքագրման և օգտագործման միջոցով՝ հարգելով տվյալների գաղտնիությունը:

ուսումնասիրել ազգային մակարդակով և ամբողջ ԵԲԿՏ-ում լավագույն գործելակերպերի միջսահմանային փոխանակումը խթանելու և դրան աջակցելու ուղիները, օրինակ՝ փոխանակման և համագործակցության հարթակներով:

հատկացնել համապատասխան և կայուն ֆինանսավորում ու ռեսուրսներ և անհրաժեշտության դեպքում ընդու նել նպատակին համապատասխան կարգավորող շրջանակներ՝ բարձրագույն ուսումնական հաստատություններին նորարարական և բարձրարակ դասավանդման և ուսումնառության միջավայրեր զարգացնելու հնարավորություն ընձեռելու նպատակով:

Բոլոնիայի գործընթացի հետամուտ խմբին խնդրել են իր հաջորդ աշխատանքային ծրագրում աջակցել ուսումնառության և դասավանդման վերաբերյալ առաջընթացների իրականացմանը՝ նպատակ ունենալով ԵԲԿՏ-ում ձեռք բերել համատեղ առաջընթաց և արդյունքների վերաբերյալ գեկույց ներկայացնել Բոլոնիայի գործընթացի իրականացման վերաբերյալ 2024 թվականի գեկույցի շրջանակներում:

**Co-funded by
the European Union**

This translation is co-funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

